

3. Про стягнення з банку інфляційних втрат та 3% річних за несвоєчасне повернення вкладу за договором банківського вкладу (депозиту): Постанова ВСУ від 25.12.2013 у справі № 6-140цс13 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>

4. Орлюк О. П. Банківське право / О. П. Орлюк. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – С. 132.

УДК 347.218:004.738.5(043.2)

Ільчук Я. С., студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Філик Н. В., к.ю.н., доцент

ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ІНТЕРНЕТІ

Сьогодні Інтернет став більш вагомим джерелом інформації, ніж періодичні друковані засоби масової інформації. Можливість доступу до мережі Інтернет дозволяє ознайомлюватися з новинами за допомогою електронних версій звичайних газет, телепередач або сайтів. Як наслідок, значно зросла увага правоохоронних органів до діяльності різного роду Інтернет-ресурсів, які використовують об'єкти інтелектуальної власності: музичні твори, фото- та відео зображення тощо.

Актуальність проблеми визначається тим, що більша частина всіх авторських творів, доступних в мережі, опинилася там з порушенням прав інтелектуальної власності. До того ж, і самі друковані ЗМІ не нехтують розміщенням статей з мережі на шпальтах своїх видань та копіюванням фото, що потім видаються за знімки власних кореспондентів. І якщо авторство на друкований твір ще можна довести, то з величезним інформаційним простором – Інтернет – ситуація значно гірша.

Існує ряд помилкових суджень щодо законності використання творів у мережі. Одна з них – розміщення творів на сайті за усним погодженням з автором. Відповідно до Закону «Про авторське право та суміжні права» форма авторського договору, на підставі якого повинні бути передані майнові права, повинна бути письмовою. Звичайно, недотримання письмової форми договору не тягне його недійсність, а лише позбавляє сторони права посылатися на показання свідків. Однак, у зв'язку з особливостями авторського договору (зокрема, необхідністю погодити в ньому не тільки майнові права, які передаються, але й термін, територію, можливість переуступки прав третім особам та ін.), усна домовленість майже ніколи не тягне передачу авторських прав. Як наслідок –

використання твору стає незаконним і дає можливість автору або його правонаступнику подавати до суду [1].

Також помилковим є твердження, що створення електронних бібліотек не порушує нічийих прав. Відомо, що чинний Закон про авторське право робить певні пільги щодо використання творів бібліотеками, зокрема бібліотека має право без дозволу автора і без виплати йому гонорару здійснювати репрографічне відтворення, тобто репродукування, під яким розуміється відтворення шляхом фотокопіювання або за допомогою інших технічних засобів, інших, ніж видання. Проте дана норма аж ніяк не дозволяє ні оцифрувати (відтворювати) твір, ні розміщувати твір на сайті. Виникненню таких помилок сприяє недостатня обізнаність споживачів Інтернету, а дехто взагалі не знає своїх прав щодо набуття, охорони, використання та захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності, а головне, це права, які гарантує законодавство України.

Дуже важливим є питання правової оцінки розміщення будь-якого зображення на сторінці веб-сайту, тобто встановлення того, чи є це використання твору. Законодавство України чітко визначає, що розміщення зображення на веб-сайті – це вже є його відтворення. А тому суб'єкт авторського права має можливість відповідно до ч. 1 ст. 440 Цивільного кодексу України застосовувати свої майнові права інтелектуальної власності на твір, тобто виключне право дозволити використання твору і право перешкоджати неправомірному використанню твору, в тому числі – забороняти таке використання.

Також підкреслимо, що використання фотографій на веб-сайті та об'єктів, зафіксованих на них (твори живопису, скульптури, графіки, дизайну, декоративно-прикладного мистецтва), може здійснюватися тільки на підставі письмового дозволу автора (правовласника) та відповідно до ст. 15 чинного Закону України «Про авторське право та суміжні права». Інакше кажучи, користувачеві слід укладати договір не тільки з автором фотографій (правовласником), але і з автором (правовласником) охоронюваного авторським правом твору, який відтворюється на фотографії [2, с. 6].

Порушення прав інтелектуальної власності викликає необхідність застосування норм Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, Кримінального кодексу України, а також Кодексу України про адміністративні правопорушення. Захист права на кожний об'єкт інтелектуальної власності визначено в законах України «Про авторське право та суміжні права», «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» тощо. Але завдяки інтегруванню України у європейську спільноту, розвитку законодавства, судової практики, простіше та економічно вигідніше діяти правомірно,

домовившись із власником про використання, володіння та розпорядження об'єктом інтелектуальної власності. Прикладом цього є укладання ліцензійних договорів і ліцензій, договорів комерційної концесії (франчайзинг), договорів передачі виключних прав та ін. [3].

Незважаючи на недосконалість нашого законодавства у сфері інтелектуальної власності, ця проблема продовжує бути актуальною для всього світового співтовариства.

Таким чином, можна зробити висновок, що розвиток глобальних комп'ютерних мереж сприяє виникненню проблеми дотримання прав інтелектуальної власності. Адже, Мережа цілковито складається із різноманітних інформаційних джерел, що містять у собі об'єкти авторського права. Всі вони надзвичайно уразливі, тому що в Інтернеті практично все знаходиться в режимі відкритого доступу та вільно копіюється. Тому, оскільки порушене питання є невирішеним в усьому світі, відповідному правовому регулюванню має передувати дослідження та узагальнення міжнародного досвіду. Про що можна говорити з впевненістю, це про необхідність підготовки проекту закону про порядок створення та організації діяльності засобів масової інформації в мережі Інтернет.

Література

1. Про авторське право та суміжні права: Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/>.

2. Кузнецов К. Захист інтелектуальної власності в Інтернеті / К. Кузнецов // Інтелектуальна власність. – 2004. – № 8. – С. 6.

3. Сиденко В. Охорона інтелектуальної власності в Україні: проблеми та їх вирішення (за матеріалами «круглого столу», організованого Українським центром економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова).

УДК 347.23 (043.2)

Йосипчук О. О., студент,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Філик Н. В., к.ю.н., доцент

ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПАТЕНТНИХ ПРАВ

Будь-яке посягання на права власника патенту вважається порушенням прав власника патенту, що тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством України. На вимогу власника патенту таке порушення має бути припинено, а порушник зобов'язаний відшкодувати власнику патенту заподіяні збитки. Вимагати поновлення порушених прав власника патенту